

החברותא

החברותא בטאען פנימי לחברים גליון מס 635 בס"ד ערשי"ק פר' מטות - מסעי כ"ד תמוז תש"פ

פנינים יקרים

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה' וכו' ככל היוצא מפיו יעשה (ל, ב) בכאן באה תורתנו הקדושה ללמד לאדם דעת שעיקר עבודה לעשות עודו בעוה"ז לקדש את עצמו במותר לו לקנות שלמותם להקרא חלק ה' עמו וקדוש יאמר להם. (אור המאיר)

ראשי המטות (ל, ב) דרשו חז"ל מכאן שיחיד מומחה מפר, ולכאורה למה התחילה התורה בהפרת הנדר קודם שדיבר על הנדר עצמו? אלא שכל האפשרות לנדור נדרים באה מתוך האפשרות להפר הנדר.

(הרה"ק מסוכוטשוב)

וידבר משה אל ראשי המטות (ל, ב) חילק כבוד לנשיאים ללמדם תחלה ואח"כ לכל בני ישראל (רש"י) הדאגה על ראשי המטות שילמדו תחילה לפני שבאים ללמד לכל ישראל, ואילו בדאגת שאר צרכיהם של ישראל צריך לדאוג תחילה לעם ואח"כ לדאוג לעצמו. (רבי ישראל מרוזין)

ככל היוצא מפיו יעשה (ל, א) מורה פרטי עשיות עובדותיו שנוהג בהם כל היום הוא שיעשה ככל היוצא מפיו בהוראתו, אם להכשיר או לפסול, באותה מדה שמגיע בהוראתו ככה יעשה עובדותיו והבן.

(אור המאיר)

זה הדבר אשר צוה ה' וכו' (ל, ב) ויש להקשות מהו "זה" הדבר ואם להודיע מעלת משה רבינו ע"ה מהו המעלה שנתנבא בזה הדבר, הענין וידבר משה אל ראשי המטות שבהם בחינת הזכירה אל בני ישראל להמשיך הזכירה במעשה המצוה כי כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו, וזה המעלה באמרו "זה" הדבר להיות מחוברים במעשה המצוה ואז מצותי ינצרו באופן שלא ישכח וק"ל.

(מתוך תולדות יעקב יוסף)

ככל היוצא מפיו יעשה (ל, א) דרשו חז"ל על הנודר כאלו בנה במה לעצמו. ההסבר לכך כי התורה מאחדת את כלל ישראל בהוראות התורה ובקיום מצוותיה הרי הם כמו המזבח המאחד את כל ישראל. לא כן הנודר קובע נדרים לעצמו ככל היוצא מפיו ובונה כביכול במה לעצמו. (מהר"ל מפראג)

איש כי ידור נדר לה' (ל, א) איתא במדרש פליאה הדא הוא דכתיב כי לא ידע האדם את עתו וצ"ב מה שייכות זה לזה? אלא אמרו חז"ל בנדרים שלא יאמר אדם לה' נדר אלא נדר לה' שמא ימות לפני שיגמור המשפט ונמצא מוציא שם שמים לבטלה, לכן נאמר כאן איש כי ידור נדר לה' ולא נאמר איש כי ידור לה' נדר כי האדם אינו יודע את עתו והוא עלול למות תוך כדי דברו לה' נדר, וזהו כי לא ידע האדם את עתו.

(חיד"א)

איש כי ידור נדר וכי לא יחל דברו (ל, א) רבי פנחס מקאריץ היה אומר שלש עשרה שנה למדתי כיצד אין משקרים ושלש עשרה שנה למדתי כיצד אומרים אמת...

כל היוצא מפיו יעשה (ל, א) מדת האמת שכל היוצא מפיו, את זה יעשה...

נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך (לא, ב) חיי משה תלויים במלחמת מדין והוא הזדרז ולחם, נמצא שהוא מת על קדוש עם ישראל.

ולא נפקד ממנו איש (לא, מט) דרשו חז"ל (שבת סד) אמרו לו אם מידי עבירה יצאנו מידי הרהור לא יצאנו, וצ"ב למה לא עשו כן מיד כשחזרו מן המלחמה? אלא למדו כן מדין הגעלת כלים שאע"פ שהאיסור אינו בעין גם מעון ביעור.

(שש"ק)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

נפשם ע"י שיחת ברא"ה ל"ף ע"ק פרשת תולדות - ע"ה אמת במהריט

שהרבש"ע מתנהג עם האנוש בכל כך הרבה רחמים וחסדים מרובים.

האדם צריך לדעת דכמו שהרבש"ע הוא "נצח" של הטוב והחסד שבעולם, כך האדם הוא ה"נצח" של הרע בעולם, כי אין האדם משתנה כלל וכלל, וכל המידות המגונות והרעות שיש בכל החיות והבהמות הכל נמצא אצל האדם וא"א כלל לשנותו, וברגע שהאדם מגיע להכרה זו שהוא "נצח" של הרע, אז יכול להתדבק עם ה"נצח" של הקדושה דהיינו הרבש"ע באור האין סוף, דהרי המחיה של ה"נצח" של הרע זה ג"כ הרבש"ע אך בדרך אחוריים, ואולם ברגע שהאדם גילה זאת שהוא ג"כ יונק מה"נצח" האמיתי הרי הוא כבר מדובק ברבש"ע, ומה שכתוב שלעתיד לבוא "אעביר את רוח הטומאה מן הארץ" אין הפשט שהאדם יהיה "נצח" של טוב, ישאר בו תמיד ניצוץ רע, וזה משום שא"א שהאדם יתבטל כל כך לרבש"ע עד שיהיה "נצח" של קדושה, כי בהתבטלותו לרבש"ע כ"כ הרי לא ישאר אדם כלל, ואם יש כזה מושג אדם, דהיינו בריאה הנאצלת מהרבש"ע, הרי האצילות הזאת, דהיינו ההפרדה הקטנה הלזו, זה כבר מושג של רע, דהיינו ירידה מהקדושה אל הרע, ולכן לעתיד לבא אף שיהיו כולם יודעים ומכירים את בוראם. אך מ"מ לא יהיו לגמרי טוב, יהיה ניצוץ רע וכנ"ל.

וזהו הפשט מטהר טמאים ומטמא טהורים. דכשהאדם רואה שהוא טמא ומרגיש זאת היטב, דאז זה מטהרו. ואם ח"ו האדם חי שהוא טהור, זה הטומאה הכי גדולה שישנה. דהיינו כשהאדם רואה את ה"נצח" של הטמא שלו, דאז הוא מתבונן מ"מ איך הוא חי, ואז הוא מוצא את הרבש"ע, אך אם האדם חי בטהרה שלו, הרי הוא עצמו רבש"ע, והוא עצמו טהור, ואז הוא

פתח הרב בענין המשכן, למה אמר הרבש"ע לבנות משכן מקרשים וכדומה, ואמר דכדי שיוכל להיות השראת השכינה הורה הרבש"ע שידעו היכן הוא נמצא דייקא בתוך ה"בלטה" הקרשים, שם הוא מקום השראתו יתברך, ולכן היו יכולים לצפותם זהב, כי בפנימיותם ידעו הקרשים כי הם סתם קרשים ולכן יכלו להיות מצופים זהב.

כמו"כ זהו הכוונה במה שהרבש"ע ציווה שיעשו יריעות עיזים על המשכן.

דהרי ידוע דעיזים אין מרמזים על הצד הטוב, וכמו שהקריבו שעיר לעזאזל וכן שעירי חטאת בר"ח וימים טובים הכל היה לצד הקליפה וכמ"ש בספרים, וכן במציאות אין להם ריח טוב, וא"כ למה הרבש"ע ציווה לעשות מזה כיסוי למשכן, ההסבר הוא, דהרי כתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, בתוך כל אחד ואחד, דהיינו דהמשכן הוא כדוגמת האדם, וכמו שהאדם הוא נוצר מטיפה סרוחה וכל פנימיותו היא סרוחה וכידוע, כן ציווה הרבש"ע לעשות יריעות עיזים במשכן, כדי שיראו שהשראת השכינה היתה דווקא שם, במקום נמוך כזה.

וכמו שכתוב "במקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענוותנותו", דהיינו היכן הוא מקום השראת השכינה. במשכן שהיה עשוי מקרשים פשוטים ומכוסה בעורות עיזים מסריחים, ללמדך שהיכן שנמצאת השפלות זהו מקום הענווה, דהיינו שהרבש"ע משפיל עצמו להיראות שם דייקא.

וזה ג"כ דרכו של הרבש"ע אל כל אדם, שהוא משפיל עצמו לשמוע את בקשות האדם אף שהוא שפל כל כך ומאוס, אך רק כשהאדם חי כך הוא מוצא את הרבש"ע מאזין אליו, ואיך

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

בהפרדה הכי גדולה. והוא בטומאה הכי גדולה, השם ירחם.

כמו"כ זה הפשט במאמר "במקום גדולתו שם אתה מוצא ענוותנותו", דהנה כמו שאמרנו שהאדם מוצא שהוא נצחיות של טומאה, וכן הרבש"ע הוא נצחיות של קדושה. וברגע שהאדם מוצא שהוא נצח של רע הרי הוא מגיע לענווה. כי אין האדם מוכן כ"כ מהר להודות שהוא נצח של

רע, וכשהוא מודה ומבין זאת היטיב בנפשו, הרי המדה של זה לעומת זה, הרבש"ע שהוא "נצח" של טוב מתגלה אליו בענוותנותו ע"י שהוא מחזיק אותו דהיינו את האדם אף שהוא ה"נצח" של הרע, וזהו ענוותנותו של הרבש"ע, שמשפיל עצמו זה לעומת זה את השפלות שמצא האדם בעצמותו. וזהו "השוכן אתם בתוך טומאותם", דאז מתגלה המדה הזאת.

נפש ע"ש "שיחת הרא"ש בשנת תשכ"ז ע"א חזק החברים

יסוד היסודות ויתכלית היכל, צדיק באמונתו יחי'!

להאמין באמונה פשוטה שהבוית"ש הוא אחד יחיד ומיוחד, ובורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ולית אתר פנוי מיני'.

פירוש הדברים בתכלית הקיצור!

שכל הנעשה מטוב ועד רע (בעיני בשר) הן בגשמיות והן ברוחניות הכל מאתו ית"ש. וכיון שכן, הוא בעצמו אינו כלום, ואינו עושה כלום, ואין לו לדאוג על כלום, מכיון שהוא לא עשה כלום, ואינו יכול לעשות כלום, ועליו רק להתפלל שיוכל לקיים מה שצוהו מי שאמר והי' העולם, לעסוק בתורה ומצות ומע"ט, והיות העולם הזה הכל, ואיך יפול הדבר, ואיך יוגמר הענין אם לטוב ואם לרע ח"ו (בעיני בשר) לא עליך המלאכה לגמור, זה לא שייך לו, כיון שהוא לא עשה כלום, א"כ מה איכפת לו מכל הנעשה. ואין לו לרצות להשיג שום דבר, לא מיבעיא בגשמיות, אלא אפילו ברוחניות ג"כ לא, להגיע לאיזה מדריגה, להבין ולהשיג או לשמוע ולראות איזה דבר, ואף לא להיות ירא שמים, ועובד ד', כיון שהוא בעצמו אינו כלום, ומכלום אי אפשר להיות אלא כלום, ועליו רק להתפלל להבוית"ש שידריכו בדרך האמת, ושיאמין באמונה פשוטה

(כלומר אף שאינו משיג ומבין אותו) שהבוית"ש הוא אחד ומלכותו בכל משלה, והוא אינו כלום.

ואף גם אם יש לו איזה נפילה ח"ו באיזה מדה או תאווה רעה, אל יפול לבו מחמת זה, כי עליו להאמין שגם שם בשאול תחתית, יש אלוקים המחיי' אותו כי השוכן איתם בתוך טומאתם כתיב, ואדרבה הנפילה הוא לצורך עליה, כלומר זה בעצמו הוא עליה שנתברר לו שהוא אינו כלום, ואל יתגאה בלבו לומר שהוא משהו, ושכבר עלה באיזה מדריגה, וסימן לדבר שנכשל באיזה עבירה ח"ו, לכך הראו לו את זה מן השמים, וכיון שבאה לכלל הכרה זו, אין לך עליה יותר מזה (וזה אפ"ל הפירוש שבכל נפשך, אפילו נוטל את נפשך, ולא כתיב את גופך, אלא אפילו ממש את הנפש והבן)..

אבל אל ישטה את עצמו לחשוב שאפשר לעשות איזה פשרה עם יצה"ר, מחמת מורא שלא יפול ברע. ולכן אם יסכים לו באיזה דבר, אזי יניחנו ויחמול עליו ואל יכשילו ואל יפילו. כי בודאי לא יחוס ולא יחמול עליו ויעשה כל האפשרות להאבדו בכל האופנים שהוא -

ואדרבה עליו להתפלל בכל עת ובכל רגע, שיעזור לו השי"ת שאל יפול ברע ולילך בדרך האמת.

המשך פנינים יקרים

והייתם נקיים מה' ומישראל (לג, כב) בתחילה והייתם נקיים מה' צריך האדם למצא חן בעיני ה' ואז האדם יהיה שלם גם עם הבריות ולא יחשוש מלעז הבריות כי אלקיו עמו. (רבי עזרא פיגו)

נחנו נעבור חלוצים (לג, לב) אפשר לומר הטעם באמרם נחנו נעבור חלוצים דהרי משה חשד בהם שהם עלולים להמס להם, לכן אמרו אדרבא נחנו נעבור חלוצים ונחזק לב העם במלחמה. (מאורה של תורה)

אלה מסעי בני ישראל וגו' (לג, א) נודע מה שמוכח בזה"ק ויסע אברהם הלך ונסוע הנגבה דסליק דרגא בתר דרגא, היינו אשר יצאו מארץ מצרים מארציות החומר עד שהוששו למדרגת מלאכים רוחניים באמצעות משה ואהרן שאחזו בידם להעלותם מהגשמי לרוחני, אמנם משה לא החזיק טובה לעצמו אלא שפסח ודילג על פי ה' כמ"ש זה הדבר אשר צוה ה'.

ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' (לג, ב) בדרך כלל כשהאדם נע ונד ממקום למקום נוצרת בעיה בדרך התקשרותו אל ה', בפרשתנו כאשר מוצאיהם ומסעיהם על פי ה' יש בזה ריבוי שראוי לכותבה לדורות. (הר' אשר הורביץ)

בחדש החמישי באחד לחודש (לג, לה) לא נזכר במשה במרים ועוד, היום והחודש לפטירתם רק באהרן, לרמז שביום שמת אהרן היתה צרה לעבודת המשכן רמז לחרבן בית המקדש בעתיד בחודש החמישי הוא חודש אב. (העמק דבר)

ושפטו העדה בין המכה ובין גואל הדם וגו' (לה, כד) כשנתבונן בפסוק נראה עד כמה חרדה התורה שלא לקרא לאדם רוצח בטרם יצא עליו פסק הדין שבתחילה נאמר ושפטו העדה בין ה"מכה" ובין גואל הדם ורק אח"כ נאמר והצילו את הרוצח מיד גואל הדם ואע"פ שיצא דינו שהוא רוצח מ"מ ישתדלו הסנהדרין להצילו כל שהיה שוגג ברציחתו.

כי בעיר מקלטו ישב עד מות הכהן הגדול (לה, כה) בענין זה היה רבי יצחק מוורקא אומר אם בא אלי איש שקוע בחטאים ומבקש תיקון הרי אני עצמי עושה תשובה שאילו הייתי כראוי לא היה זה בא לידי חטא, וד"ל. (חמדת צבי להרצ"ב גלאזער)

ולא תסוב נחלה משבט לשבט (לו, ז) ההוראה בזה שבכניסתם לאר"י יהיה כל שבט חי בנפרד, כי אז יוכל כל שבט לפתח את תכונתו בשבטו על הנחלה שעלה בגורלו, באופן זה לאחר זמן כשיתאחדו כל ישראל כשיתרו השבטים לינשא זה עם זה יהיה העם מאוחד ומחובר מסגולות יקרות שכל שבט הביא עמו. (רש"י הירש)

ה' אלקיך עמך לא חסרת דבר (דברים כז) אימתי ה' אלקיך עמך? כאשר לא חסרת דבר! היינו כשהאדם בשמחה ובשלמות על ידי דבר זה גופו שאתה יודע שה' אלקיך עמך עי"ז לא חסרת דבר שכן כלום חסר דבר בבית המלך?

בין המצרים: מאמר חז"ל (ראש-השנה יח) כתיב מי כה' אלקינו בכל קראנו אליו וכתיב דרשו ה' בהמצאו, כאן בצבור כאן ביחיד. על דרך זה יש לפרש הענין מה שבגלות ראשון נתגלה קצם שהיו ג' עוונות עי"ז ג"ע ושפ"ד, ונגאלו אחר שבאים שנה, שכן היות ואז לא היה פגם שנאת חנם והיו בבחינת צבור ביחד לא נתרקה שכינה מהם, וזכו לגאולה, משא"כ בבית שני שהפגם היה בשנאת חנם והיו פרודים זה מזה בבחינת יחידים לכך נתרקה שכינה מהם, וד"ל. (הס"ק מסלונים)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

